

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 2nd Semester Examination, 2023

SANACOR04T-SANSKRIT (CC4)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

(Marks: 20)

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः — 10×1 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतामाश्रित्य आत्मनः स्वरूपं कर्म च वर्णनीयम्।
(ख) गुणः कः भवति ? स च कतिविधः के च ? रजोगुणस्य स्वरूपं प्रकृतिश्च व्याख्येया।
2. अधोविन्यस्तेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयाः — 2×5 = 10
(क) 'श्रीमद्भगवद्गीता' शब्दस्य निर्वचनं किम् ?
(ख) बुद्धेः परतः कः भवति ?
(ग) इन्द्रियाणि कतिविधानि ?
(घ) क्षेत्रस्य उपादानानि कानि सन्ति ?
(ङ) कथं धीरः मरणे न मुह्यति ?
(च) तमोगुणस्य फलं किम् ?
(छ) महभूतानि कानि ?
(ज) 'प्रकृतिरष्टधा' अष्टधा प्रकृतिः का अस्ति ?

SECTION-B

(Marks: 25)

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः — 10×1 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतामनुसृत्य ज्ञानयोगस्य प्रशस्तिः स्वभाषया वर्णनीया।
(ख) आहारः कः भवति ? स च कतिविधः के च ते ? योगसाधने आहारस्य भूमिका का भवति ?

4. अधोलिखितेषु श्लोकेषु त्रयाणां संस्कृतेन देवनागर्यालिप्यां च व्याख्या कार्या ।

5×3 = 15

(क) किं कर्म किमकर्मति कवयोऽप्यत्र मोहिताः ।

तत् ते कर्म प्रवक्ष्यामि यज् ज्ञात्वा मोक्षयसेऽशुभात् ॥

(ख) यततो ह्यपि कौन्तेय पुरुषस्य विपश्चितः ।

इन्द्रियाणि प्रमाथीनि हरन्ति प्रसभं मनः ॥

(ग) क्लैव्यं मा स्म गमः पार्थ नैतत् त्वय्युपपद्यते ।

शुद्धं हृदयदौर्बल्यं त्यक्त्वोत्तिष्ठ परन्तपः ॥

(घ) नियतं कुरु कर्म त्वं कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः ।

शरीरयात्रापि च ते न प्रसिध्येदकर्मणः ॥

(ङ) श्रद्धावाँल्लभते ज्ञानं तत्परः संयतेन्द्रियः ।

ज्ञानं लब्धा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति ॥

SECTION-C

(Marks: 5)

5. अधोलिखितेषु एकं विषयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागर्यालिप्यां च टीका लेख्याः ।

5×1 = 5

(i) अनिकेतः, (ii) सर्वकर्मफलत्यागम्, (iii) श्रद्धा

—x—